

navnlig det, at det er Statsmagten, der har paalagt denne Byrde og i sin Tid har skaffet denne Uretfærdighed til Veje; derfor bør den ogsaa yde sit Bidrag til dens Afløsning, og Flertallet er saa enigt om, at $\frac{7}{25}$ er det passende.

Ved Spørgsmaalet om, hvorledes Pengene skulle tilvejebringes, kunde man gaa forskellige Veje. Lovforslaget gaar ud paa, at Tiendeejerne ikke skal have kontant Betaling, men derimod 4 pCt. Obligationer, ligesom Tiendeyderne heller ikke skal betale kontant, men svare en halvvaarlig Rente af $2\frac{1}{4}$ pCt., hvoraf de 2 pCt. ere Rente og den $\frac{1}{4}$ pCt. Afdrag, idet man saaledes tænker sig, at hele det Beløb, som Tiendeyderne skulde bidrage, vil være afbetalt i Løbet af 55—56 Aar. I Udvalget har man talt en hel Del om, om man ikke kunde gaa en anden Vej og optage et Laan for derved at indløse hele Beløbet til Tiendeejerne, medens Tiendeyderne skulde vedblive at yde deres Bidrag i det omtalte Aaremaal. Der er noget tiltalende heri, naar man ser hen til, hvorledes vore Statspapirer staa for Øjeblikket, og hvad Kurs vore $3\frac{1}{2}$ pCt. Statsobligationer staa i. Og man kan ogsaa let indse, at man ved dette Laan vil indvinde en Rentebesparelse, og selv om det kun var en halv Procent af Laanet, vilde det dog give et ganske betydeligt Beløb Aaret om. Naar Flertallet har været noget ængsteligt ved at gaa til en Løsning paa denne Maade, da har det været, fordi man er noget bange for, at denne øjeblikkelige Gevinst muligvis ved senere Udstaaen skulde kunne svække vor Kredit udadtil, saa at vi ikke siden kunde gøre fordelagtigt Udstaaen, da det jo er et ganske betydeligt Beløb, der her er Tale om. Vi have derfor ikke ment det rigtigt i Lovforslaget at paalægge Finansministeren at foretage en saadan Finansoperation, men overlade det til hans Skøn, naar Tid og Lejlighed er for et saadant Foretagende. Han er jo den, der bedst er i Stand til at bedømme det. Ligeledes kunde man tænke sig, at Staten kunde indvinde en Besparelse ved en Konvertering. Men ogsaa med Hensyn til Tidspunktet for en saadan har man ment, at Finansministeren burde staa frit. I Overensstemmelse hermed har Flertallet stillet et Ændringsforslag under Nr. 16, som giver Ministeren Bemyndigelse til enten at optage Laan eller at gaa til Konvertering, eftersom han finder det mest tjenligt for Statskassen. Naturligvis gaar man ud fra, at Ministeren ikke foretager et Skridt af saa stor finansiel Betydning

som dette uden efter Samraad med Rigsdagens Finansudvalg; men naar det skal ske, vil man i øvrigt overlade til ham at bedømme.

Flertallet har kunnet tiltræde det Ændringsforslag, der er stillet af den højtærede Landbrugsminister, og som gaar ud paa, at Tiendeyderne skulle have Ret til at indbetale deres Afløsningssum fuldt ud kontant og altsaa frigøre sig for det Skyldforhold, hvori de staa til Tiendeejerne, men vel at mærke med den Indskrænkning, at det ikke maa ske paa en saadan Maade, at disse Afdrag og Indbetalinger af Tienden blive i Stand til at forskertse for Statskassen den Gevinst, den maatte kunne indvinde enten ved Laan eller ved Konvertering. Dertil sigte Ændringsforslagene under Nr. 9 og under Nr. 35 og 52.

Man har anset det for heldigst, om Afløsningen af Tienden foregik saa hurtigt som vel muligt, men paa den anden Side erkendes det, at der er et vældigt stort Arbejde at gøre, som naturligvis vil tage en betydelig Tid. Man har derfor i Ændringsforslag Nr. 18 ment at burde foreslaa, at Landet inddeles i saa mange Tiendekredse, at man kan være sikker paa, at man hurtigst muligt og senest inden 1. Januar 1908 vil være færdig med alle Tiendeforretninger. — Udvalget har dernæst været opmærksom paa, at der under Tiendeforretningerne vil kunne opstaa forskellige Tvivlsmaal, som muligvis ville være meget vanskelige at afgøre. Som Eksempel paa saadanne Tvivlsmaal skal jeg nævne, at der omkring i Landet er ikke saa faa Steder, hvor Havet har gjort Skade paa Agerjord, som i sin Tid har været sat til Hartkorn, hvorpaa der igen hviler Tiende. Havet har dels ved Stormflod, dels ved Højvande og lignende medtaget Jorden saaledes, at den ikke er i Stand til at kunne give nogen som helst Afgrøde. Adskillige Steder er man bleven fri for Skatterne ved Afbetaling eller Eftergivelse, men Tienden har man ikke kunnet slippe for. Man har anset det for bedst at faa det Spørgsmaal ordnet, og dertil sigter Ændringsforslag under Nr. 24.

Opstaaer der Uenighed mellem Tiendeejer og vedkommende Yder, har man ment, at der bør være en højeste Instans til at afgøre Striden, og da der kan forekomme Tilfælde, hvor Ministeriet kommer til at staa over for en Afgørelse i sin egen Sag, har man fundet det billigt, at Tiendekommissionen bliver den endelig afgørende i Sagen. Dertil sigter Ændringsforslaget